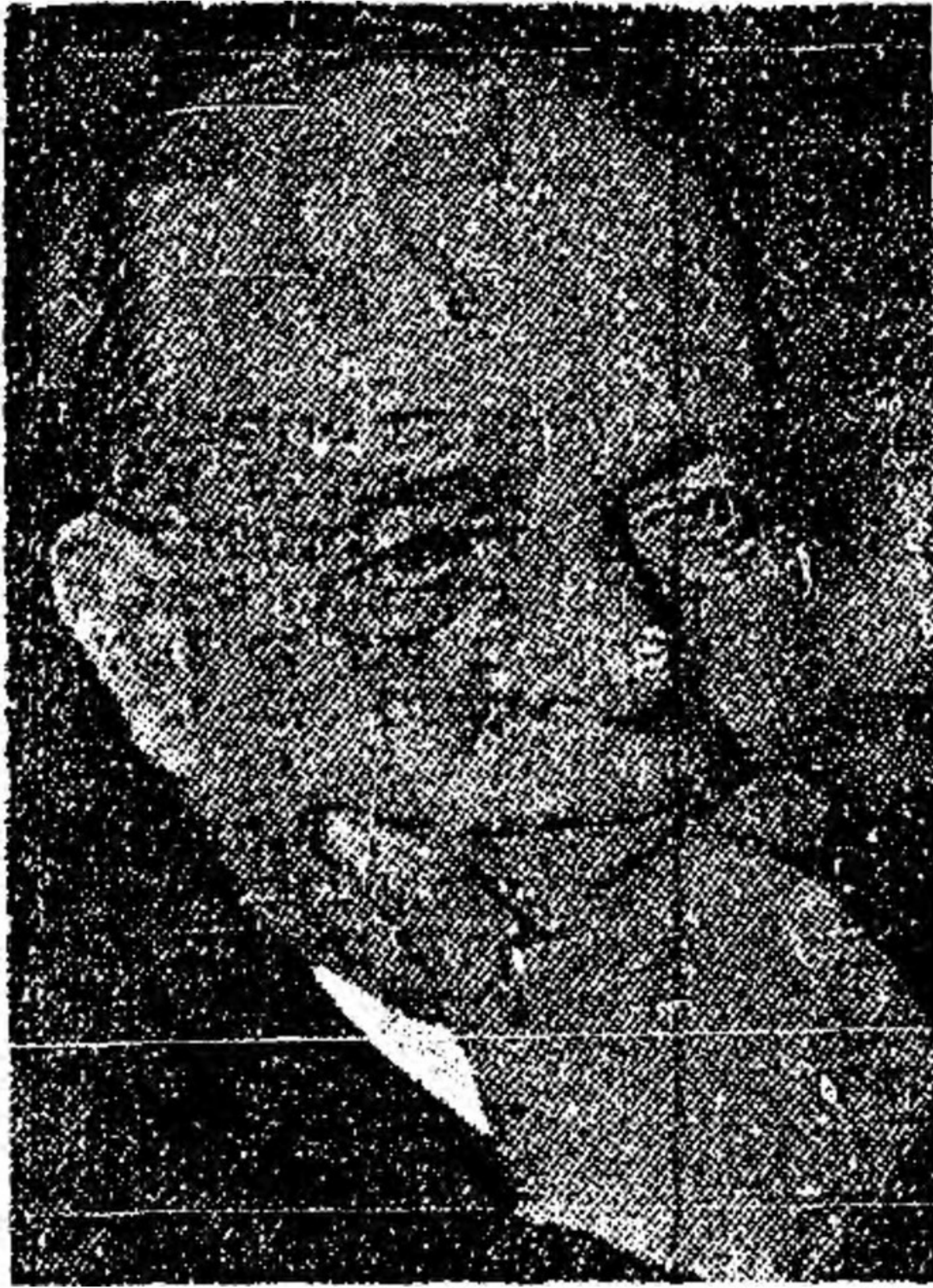

אגרות בחרוזים שבין ביאליק, עגנון ושלונסקי

הדברים מובאים לרגל יום-הולדתו ה-
88 של הג. ביאליק, מחברת"ם, י"ג
בשבת.

הג. ביאליק רגיל היה להתאונן בפני
ידידיו על עצלותו להשיב על מכתבים.
"כל ידידי והברי הקרובים יודעים, כי
יש שתוקפת אותי לפרקים רוח רעה, מין
קירקידוס רחמנא ליצלן, שאינה מניחה
לי לענות על מכתבים כמה חדשים לצור
פיה. כנגד רוח רעה זו, אין בידי עצה
ותחבולה. אימת המכתבים בבואה עלי,
גדיל כוזה כפתח המים של גשוכי כלב
שוטה. אין להתגבר עליה. יש לחכות עד
סירה מאליה — וחסל". (מתוך מכתבו
אל הד"ר רוטבלוט, אדר, תרצ"ד). אבל
בדרך כלל היה ב. כותב מכתבים הרוץ
ונהג לענות המעט על כל מכתב ועל פי
רוב בכתב "ד. עדים לכך אלפי אגרות
כאלה שנאספו עד כה בארכיון-ביאליק.
יש שהתקיים בינו ובין ידידיו וחבריו
— כמו י. טשרניחובסקי, ז. שניאור, י.
פיכמן, ד. שמעוני ויבדל"ח ש"י עגנון
ועוד — חליפת מכתבים בהרוזים. ורבות
הן אגרות בחרוזים כאלה, השמורות בין
אחד-עשר אלף המכתבים שקיבל ביאליק
בהיינו. ולדוגמא נביא הפעם כמה מהן.
יהסי ידידות שרדו כל הימים בין ביא-
ליק ויבדל"ח ש"י עגנון וביחוד התקרבו
זה לזה בימי שבתם בהומבורג בבית אחד.
ערבים המימים עשו שם בשיחות על
עניינים העומדים ברומן של עולם. כש
שלה עגנון לביאליק סיפור בחרוזים ליה
לדים, הכיב לו ביאליק גם הוא בחרוז
זים:

(הערה: על הכתוב „אנחיל לאוהבי
יש" דרשו חז"ל: ש"י עולמות, ואילו
עגנון דורש כאן את המלה „יש": יש
— יין שרף)

האגרת השניה בחרוזים המובאה כאן,
היא הזמנה אל ביאליק שישלח מפרי
רוחו ל„כתובים", וחורזו החרוזים הוא
המשורר אברהם שלונסקי, בשמו ובשם
א. שטיינמאן:

א. שטיינמאן וא. שלונסקי
מאנשי "הכתובים"

שניהם נעימים-כמעט-ואהובים
באו לבקש מידך "הזמר".
כי אמרו: נבוא שעריו, נאיצה,
אולי תעמוד לנו תפארת המליצה
לקבל ממנו איזה שיר-עם
או המשא אשר נשא על כרכי הים
או לשלול השלל ולבוז הגוזה
מן המלחמה ומן הגניזה
לצוד לויתן או דגדג בן דג
ממצולות "הנגיד" או מן הרשב"ג.
אך מנע הגורל ממנו הטובות
עד אשר תשוב מכרמי רחובות
כי אנו לא נחדל, לא נרף
מחר שוב נבוא אליך בערב.

נאם: א. שטיינמאן
נאם: א. שלונסקי

להבהרת כמה מקומות במכתב: ביאליק
חזר אז מביקור בארצות הברית והרצה
על מצב היהדות שם. וכן עסק בהוצאת
שירי ר' שלמה אבן גבירול ואף העתיק
והכין לרפוס את הדיוואן לר' שלמה הנ"ל
גיד (זה האחרון לא הופיע בשל אי הבנה
שנפלה בין בעל כתב-היד לבין ביאליק)
ועורכי "כתובים" ביקשו מאת ביאליק
שיתן להם מחומר זה בשביל עתונים. בש-
עת כתיבת המכתב הזה נעדר ביאליק
מתל-אביב. העובר על גליונות „כתובים"
יראה, שביאליק לא נענה משום-מה לבי-
קשת העורכים.

מ. אונגרפלד

וישר כוחך וירבה חילך
ויהיה עמך אלך
ואני העני והחלכה
אסורה מן החרוזים ואלכה
ובפרוזה פשוטה את כוחי אנסה
ואכתוב כמוך סיפור המעשה
אולי אצליח — א קשיה אויף

א מעשה-
זהנה מכתב בחרוזים שכתב עגנון אל
ביאליק בימי שבתם בהומבורג — מכתב
לוי לבקבוק משקה:
בשם האל הרחמן
בורא מאורי האש
אנחיל לאוהבי יש
בהוד רב חיים נחמן.

הלוא הוא בבקבוק הזה
מלא על כל גדותיו
ישתה ויחלץ עצמותיו
בהומבורג לגבי ה"א.

ואני
המתקתיו בתותי כנעני
להמתיק את המרירות-
חרוזים איני יורה כחץ
ואשים למלין קץ
ולא אנעים לך עוד זמירות

הכותב במגנון
ש"י עגנון.